

15. LECKE: ISTEN ORSZÁGA ÉRTÉK: AZ IGAZGYÖNGY PÉLDÁZATA

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 1.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

*(Felhasznált irodalom: Joachim Jeremias: Jézus példázatai, Kálvin Kiadó, Budapest, 1990
Anton Steiner: Gleichnisse Jesu, Fordította: Tarjányi Béla 1991)*

Kortörténeti háttér:

Az igazgyöngy igen keresett árucikk volt az egész ókorban. A legfontosabb lelőhelyek voltak: Vörös-tenger, Perzsa-öböl, Indiai óceán. A bűvárok által kihalászott gyöngyöket elsősorban ékszerek, nyakláncok készítésére használták.

Példázat magyarázata:

Az igazgyöngyről szóló példázat az elrejtett kincsről szóló példázattal együtt egy úgynevezett kettős példázat. Az igazgyöngy példázata az elrejtett kincessel együtt ugyanazt a mondanivalót szeretné megvilágítani két különböző kép révén.

Maga a történet nagyon rövid egyszerű, csak a leglényegesebb információknak jutunk a birtokába.

A példázatban két szélsőséget fogalmaz meg Jézus. Az egyik, hogy nem egy átlagos egyszerű gyöngyről van szó, hanem egy nagyértékűről. És ezért a kereskedő mindenét feláldozza, eladja.

Ha valaki rátalál az Isten országára, megérti a titkát, megérti az evangéliumot, akkor arra az emberre ilyen hatást gyakorol ez a találkozás. Érte mindenét odaadja. Az értéke mindennél nagyobbak látszik, ezért minden áldozatot megér. Ilyen hatással van az evangélium az emberre.

Isten szerinti érték: A Szentírás szerint Isten szemében nem az az értékes, ami a világ szemében értékes. Amíg a világban az arany, ezüst számít értéknek, addig Isten szemében hívő ember hite értékesebb a kézzelfogható kincseknél.

„hanem a szív elrejtett embere a szelíd és csendes lélek el nem múló díszével: ez értékes az Isten előtt.” (1Pt 3,4)

„hogy a ti megpróbált hitetek, amely sokkal értékesebb a veszendő, de tűzben kipróbált aranynál, Jézus Krisztus megjelenésekor méltónak bizonyuljon a dicséretre, dicsőségre és tisztességre.”

(1Pt 1,7)

„A foglyokkal is együtt szenvedtetek, és vagyontok elrablását is örömmel fogadtátok, mivel tudtátok, hogy nektek értékesebb és maradandóbb vagyontok van.” (Zsid 10,34)

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

Az érték a gyermekkorban azt fejezi ki, ami érzelmileg megmozgatja a gyermekeket. Ezért lehet értékes számukra egy üveggyöngy, egy kavics, vagy más – néha a felnőttek számára haszontalannak tűnő holmi is. Napjaink tárgyiasult világában azonban a gyerekek is hamar átveszik azt a látásmódot, hogy annak van értéke, ami pénzben kifejezhető. Különösen igaz ez, ha a családok jól állnak anyagilag és sok játékot, drága ruhát, technikai eszközt kap a gyermek. Hasonlót eredményez az is, ha nagyon rossz anyagi helyzetben van a család. Ekkor azt hiheti a gyerek, hogy egy nagyobb pénzüsszeggel, vagyonnal bármit el lehet érni. A hittanoktatás feladatai közé tartozhat az is, hogy rámutassunk a maradandó és csak rövid időre szóló érték közötti különbségre. Ötödikes korban azért okozhat ez problémát, mert a

korosztály tipikus gondolkodásmódja még nem elvont. Konkrétumokkal tudnak dolgozni és konkrétumokat tudnak leginkább felfogni és megérteni. Éppen ezért a lelkipásztor/hittanoktató lehetősége konkrét élethelyeteket, példákat alapul véve azt meggláttatni a tanulókkal, hogy vannak kézzel nem fogható értékek is. Jó kiindulópont lehet erre a külső- és belső tulajdonságok felhasználása, pl: világi kincs: mint egy külső tulajdonság – jól látható. Lelki kincs: mint egy belső tulajdonság, nem mindig látható meg könnyen.

Mivel az ötödikesek gyakran vásárolnak a szülőkkel, sőt néha magukban is vesznek dolgokat – így szintén jó kiindulópont lehet a példázathoz néhány ismert élelmiszer/tárgy értékének meghatározása. Lehet beszélni arról is, hogy mennyit ér ez a boltban, de ők mennyit adnának érte egy-egy helyzetben. (Pl. egy üveg ásványvíz kb. 100 Ft, de a sivatagban ennél sokkal többet is érhet).

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

Minimum	Optimum
<ul style="list-style-type: none"> • Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja segítséggel megfogalmazni az igazgyöngy, mint jelkép, mit jelent. ○ Tudja segítséggel elmondani az igazgyöngy példázatát a tankönyvi szöveg alapján. ○ Tudja segítséggel értelmezni a lecke Igéjét: Máté 6,33 	<ul style="list-style-type: none"> • Önként és aktívan vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja megfogalmazni, hogy az igazgyöngy, mint szimbólum, mit jelent. ○ Tudja önállóan értelmezni az igazgyöngy példázatát és szimbolikáját, a történet üzenetét. ○ Tudja értelmezni és megtanulni a lecke Igéjét: Máté 6,33

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT

Fő hangsúly: A legnagyobb kincs Isten országa

Kognitív cél: A lelki kincs, érték fogalmának és tartalmának megismertetése.

Affektív cél: A lelki értékek iránti érdeklődés (vágyakozás) felkeltése.

Pragmatikus cél: Segítségnyújtás a lelki kincskeresés útján.

Óra fő része	Javaslatok	Tan eszköz, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	1. Beszélgetés: A gyerekek ebben a korban már sok mindent tudnak a dolgok értékéről, de ezzel egy időben alapvető dolgok értékével, árával nincsenek tisztában.	Közös beszélgetés vagy csoportmunka

	<ul style="list-style-type: none"> • Minek mi az értéke? • Minek mi ad értéket? <p>Kapcsolódó feladat: Munkafüzet 1. feladat a táblára.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mi a legértékesebb most a számotokra <p>Ne értékeljük a válaszaikat, hiszen itt szubjektív érzésekről van szó.</p> <p>A tankönyv feladattára alapján beszélgessünk a belső tulajdonságokról/értékekről (lelki, szellemi értékek)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ezek miért fontosak? <p>vagy:</p> <p>Játék: Keressük meg az árát! Mi mennyit ér?</p> <p>A csoportba beviszünk néhány boltban vásárolható dolgot. Lehetnek a munkafüzet első feladatában felsorolt áruk is. Az árcédulákat gondosan eltüntetve, az árakat külön lapokra felírjuk, a csoportok száma szerint és odaadjuk. Nekik rá kell jönniük, hogy melyik áruhoz melyik ár tartozik.</p>	<p>Segítség a példázat üzenetének megértésében.</p> <p>Jó lenne, ha a beszélgetés során felismernéka tudás, az alkotás, vagy egyéb belső értékek fontosságát, rácsodálkoznának saját és mások belső értékeire.</p>
<p>Feldolgozási javaslat</p>	<p>Beszélgetés a bibliai történetről</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mitől más a mennyei kincs, mint a földi? • Tudnánk bibliai példát mondani arra, hogy valaki nem cserélte a mennyei kincseit földi kincsekre? (Jézus megkísértése- Mindezt neked adom, ha...) • Tudnánk-e bibliai példát mondani arra, amikor valaki a földi kincseit mennyeire cserélte? (Máté, Zákeus) • Aki Isten kincset talál, miért tud lemondani a többi kincséről? <p>Kapcsolódó feladat: Munkafüzet 2.3. feladat</p> <p>Aranymondás: Szabadon választható.</p>	<p>A mennyek országa fogalom konkretizálása</p> <p>Munkafüzet</p>

	Énekjavaslat: „Velem vándorol utamon Jézus...” Jertek énekeljünk	
Házi feladat	Gyűjts össze a számodra legkedvesebb 5 szót! Miért éppen azokat választottad? Miért értékesek ezek neked?	

TOVÁBBI ÖTLETEK

Letölthető képsorok:

<http://www.freebibleimages.org/stories/?search=pearl>

KÉPELEMZÉSI ÉS SZÖVEGELEMZÉSI MÓDSZERTANI SEGÉDLET

Tankönyv: 59-60. oldal

A képen látható: Kék alapú szöveg melletti illusztrációk: nemesfémből készült tárgyak, gyémánt rajza, igazgyöngy ábrája.

A 60. oldalon illusztráció: a magyar korona rajza, igazgyöngy kagylóban.
A szöveg: Kereskedő, aki igazgyöngyöt talált.

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

1. Képolvasási javaslat:

- Figyeljétek meg a kék alapú szöveg melletti értékes dolgokat! Kinek van arany ékszere? Honnan kaptad? Mit jelent a számodra?
- Figyeljétek meg a magyar koronát! Mit tudsz elmondani róla?
- Figyeld meg az igazgyöngyöt a kagylóban! Hogy kerül oda? Hogyan képződik? Járj utána az interneten! Mondd el!

2. Szövegelemzés

- Jézus korában milyen földi kincseket gyűjtöttek az emberek? Miért?
- Ma milyen kincseket gyűjtenek az emberek? Miért?
- Milyen ember volt a kereskedő? Miért adta el minden vagyonát?
- Mit jelképez az igazgyöngy?
- Neked van-e ilyen „igazgyöngyöd”? Fogalmazd meg, mi az!

EGYÉB ÖTLETEK

Játék: Hasonló a mennyek országa

Keressenek szavakat, amelyekről azt gondolják, hogy a mennyek országára (Isten királyságára) illenek (béke, igazság, tisztaság, szépség, öröm, nyugalom stb.). Mi is megadhatunk szavakat az ellentétpárjaikkal. A gyerekek szétválogathatják.

1. A Nobel díj történetével megismertette a gyerekeket megbeszélhetjük velük, hogy nagyobb értéke van a mások javára, segítségére, hasznára való felfedezéseknek, mint az egyéb nagy találmányoknak. Különösen alkalmas erre a Nobel békedíj kategóriája.
2. Készíthetünk velük értéktáblázatot. Az összegyűjtött belső értékeket (pl. hazaszeretet, béke, család, barátság) rangsorolja a csoport. Első legyen a csoport számára legértékesebb. Próbálják megvitatni az értékeket, egymást meggyőzni a fontossági sorrendről.

Instrukció: Nem baj, ha nem sikerül közös nevezőre jutnia a csoportnak.

INSTRUKCIÓK A MUNKAFÜZET FELADATAIHOZ

3. feladat megoldása:

Isten.

További ötlet a feladattal kapcsolatban: Beszéljünk a gyerekekkel arról, hogy miért lehet valaki számára Isten olyan értékes, mint az igazgyöngy. Arra kérdezzük rá, hogy a gyerekek szerint konkrétan mi az, ami Istenben értékes. Mi az, ami többet ér, mint bármi más a világon.

A TÉMÁHOZ FELHASZNÁLHATÓ ÉNEKEK:

Református énekeskönyv: 167. dics.1-2.verse: Jöjj, mondjunk (+ BS, HK)

Református énekeskönyv: 472. dics.4. verse: Adj éjt, napot, add át erődöt (dall. RÉ 66. zsolt. Örvendj egész föld)

Református énekeskönyv: 512. dics.1-3. verse: Szól, szólj hozzám, Uram...